

Közgazdasz

A MÁRX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM.

Ara: 30 fillér.

1961. JANUÁR 3.

Baj van a harmadévvvel

Az első- és a másodévesek nem tanulják a marxista tárgyakat
Az iparkari alapszervezet taggyűléséről

Hogyan tanulnak az ipar-
szakos hallgatók? — a többi
között ezzel is foglalkozott a
kar legutóbbi párttaggyűlése.
Ugy gondoljuk, a taggyűlés
vitája után csak használhat,
ha lapunk is szövé teszi az
ott elhangzottakat.

— Bizonyos javulást muta-
tott hallgatóink munkája eb-
ben a félévben — állapítja
meg a beszámoló — javult a
tanulmányi fegyelem és egyen-
letesebben készültek a gyar-
korlatos tárgyakra.

Ezekután évfolyamonként
vizsgálták meg a helyzetet. S
a következő megállapítások
hangzottak el:

1.

Az első évfolyamon volt vi-
szonylag legjobb a tanulmá-
nyi fegyelem. Náluk volt leg-
alacsonyabb a hiányzások szá-
ma, s általában megfelelően
készültek a szemináriumokra
is. A két matematika zárthe-
lyi közül az első csak 2,4-re
került (nagyon érdekes és
gyelemre méltóan dicséri a
nások nevelőmunkáját, se-
gítségét, hogy a munkás-pa-
raszt-hallgatók zárthelyi ered-
ményei jobbak voltak az át-
agnál), a második matema-
ka zárthelyi pedig 2,77-es
tlagot mutatott és az elégte-
nek száma is csökkent 14-
ről 10-re.

Baj van viszont a politikai
gazdaságtan tanulásával. A
hallgatók egy része nem ké-
szült fel alaposan a szeminá-
riumokra, s nem tudta követni
az anyagot. (Azt mondják,
a matematika tanulás idejük
felét elfoglalja.) Az igaz, hogy
a matematikát tanulni kell,
de figyelembe véve a műszaki,
orvosi és egyes TTK-s hall-
gatók óra- és egyéb terhelé-
sét, a mieink igazán nem pa-
naszkodhatnak túlterhelésről
— állapította meg a taggyű-
lési beszámoló. Majd felhívta
a nevelőtanárok figyelmét, se-
gítsék, hogy a következő fél-
évben fordulatot érhesünk el
a politikai gazdaságtan tanu-
lása terén.

2.

A másodéven különösen
számvetélemből és statisztikából
javultak. Elég jók a zárthe-
lyik eredményei: statisztiká-
ból 2,9, számvetélemből 3,5. Kül-
önösen jó eredményt ért el a
2. és 3. csoport. Sajnos, azon-
ban a filozófia és politikai
gazdaságtan tanszék a másod-
dik évfolyamra is panaszkod-
dik a marxista tárgyakból.
Nem készültek alaposan, ér-
dektelenek. A taggyűlés fel-
hívta nevelőtanárait figyelmé-
re, hogy miután saját tár-
gyaikból láthatóan javult a
csoportok eredménye (statisz-
tika, számvetés) segítsenek el-
érni, hogy a következő fél-
évben a hallgatók többet fog-
lalkozzanak a filozófia és po-
litikai gazdaságtan tanulá-
sával.

3.

A harmadévesekkel van a
legtöbb baj — hallottuk. Leg-
több fegyelméletlenséget ők
követtek el, s felkészülésük
is rendszertelen volt a félév
elején. Sok a panasz statisz-
tikából, a zárthelyik átlaga
2,46, s egy csoportból az ipar
III/2-ből nyolcan írtak elég-
telen dolgozatot. Az ipargaz-

daságtan tanszék is kényte-
len volt beszámoltatni több
hallgatót.

Az utóbbi időben javulást
tapasztaltak a harmadévesek
körében, miután a számveté-
li tanszék pártcsoportja elvállal-
ta, hogy foglalkozik a har-
madévesekkel, akik mellé az
egyetem már nem állított ne-
velőtanárokat. A javulásban
nyilván annak is szerepe van,
hogy a KISZ-szervezet na-
gyobb figyelmet fordít a tanu-
lásra egyetemszerte. Bár
ezen a taggyűlésen bírálat érte
a KISZ-t, mert elhangzott olyan
megállapítás, hogy az
„Ifjúság a szocializmusért”
mozgalom vállalásai sok eset-
ben formálisak, úgy gondol-

juk, ha akad is ilyen vállalás,
nem ez az általános, s a vizs-
gaidőszak végén talán ez
eredményekkel is bizonyítható
lesz.

4.

A negyedévesekről csak jó
hallottunk. Csökkentek a
hiányzások, s érthetően nőtt
az aktivitásuk. Többen bekap-
csolódtak a tudományos diák-
körök munkájába. Ezen az év-
folyamon a következő félév-
ben az lesz a tanulmányi agi-
táció feladata — határozta
meg a taggyűlés —, hogy a
negyedévesek kezdettől fogva
rendszeresen készüljenek ne
csak a félévi, hanem az állam-
vizsgákra is.

VILÁGOSSÁG

a címe az elmúlt év novem-
berében indított materialista
világnevezeti folyóiratnak. Bi-
zony, éppen ideje volt, hogy
nálunk is megjelenjen egy
olyan folyóirat, melynek „a
tudományos mélységű analí-
zistól a művészi igényű kar-
colatokig, a vallástörténeti te-
máktól az aktuális problémá-
kig, a valláskritika klassziku-
sainak megszólaltatásától, a
mai ideológiai harc nemzet-
közi és hazai feladataiig”
mindent nyújtania kell. Ezt
a feladatot vállalta a Gondol-
tató Kiadó és a szerkesztők,
amikor megindították a Vi-
lágosságot.

Hogy mennyiben sikerül
majd a kitűzött célt elérni,
azt csak hosszabb idő múl-
tán mérhetjük le. Mindeneset-
re az eddig megjelent két
szám tartalma és formája
egyaránt a szerkesztők és a
Kiadó jó munkáját mutatja.

Egyetemünkön különösen
fontos feladat a folyóirat tanu-
lómányozása, terjesztése. El-
sősorban az ateista körök
munkájára gondolunk itt,
amelyek tagsága a Világosság
alapján igen sok új ismeretet
szerezhet, vagy a további ku-
tatásokhoz találhat kiinduló
alapot. Valószínűleg nagy
hasznára lesz a folyóirat az
alternatív valláskritikai sze-
mináriumok hallgatóinak is.
Ezek a szemináriumok
eddig ugyanis problémát oko-
zott, az irodalom összeállí-
tása.

Hasznos irodalom lenne a
valláskritikai szemináriumok
és ateista körök számára egy-
aránt a decemberi számban
megjelent „Engels és a mar-
xista valláskritika megalapo-
zása” c. tanulmány, valamint
Álkos Károly, a Karácsony
történetéből kiírt írása.

A folyóiratnak igen nagy
előnye, hogy a tudományos
igényességgel megírt cikkek,
érthető, világos nyelvezetűek.
Rendkívül szellemesek a Nyi-
tot szemmel rovatban megje-
lenő glosszák, melyek főleg
az Új Ember és a Vigília „ér-
veléseivel” szállnak vitába.
Általában minden valameny-
nyire is gondolkodó ember ér-
deklőlésére számot tarthatnak
az olyan időszerű írások,
amelyek a világ teremtése
és a modern csillagászat, vagy
éppen ezzel a tudomány és
teológiával foglalkoznak. Ér-
dekes témát boncolgat a

müncheni eucharisztikus vi-
lágkongresszusról írott cikk
is, mely a Vatikán és a nyug-
atnémet vezető-körök kapcsola-
tatainak egy mozzanatát mu-
tatja be. Aki a szépirodalmat
szereti, az is kedvet lelheti
a Világosságban. Bö irodalmi
anyag, vers és próza egyar-
ánt, jelent meg az eddigi
számokban.

A folyóirat külső formájá-
ban is tejesztős. A közölt me-
szetek (Goya, Dürer) és egyéb
illusztrációk nagyban hozzájár-
ulnak, hogy az olvasó keze-
vel és élvezettel forgassa a
Világosságot.

G. Gy.

Milyen szép is a jeles!

Horváth Ferenc pénzügyi I/1 szakos-hallgatót a jeles matema-
tika vizsga után boldogan veszik körül szemináriumi társai

KÜLFÖLDI ÖSZTÖNDÍJASOK

a matematika vizsga előtt...

(Foto: Krizsán)

Ivanov professzor előadása

A. A. Ivanov professzor, a
Moszkvai Lomonoszov Egye-
tem párt-végrehajtóbizottsá-
gának másodtitkára előadást
tartott egyetemünkön „Tudo-
mány és világnézet” címmel
az egyetemi párt-végrehajtó-
bizottság és a világnézet ne-
velési bizottság meghívására.

Előadásában azzal a kérdé-
ssel foglalkozott, hogy miként
állítják szembe a marxista fi-
lozófia tudományos jellegét
világnézetileg jelleget a revizio-
nista és hogyan tagadják a
marxizmus tudományos jel-
legét. Kimutatta, ezzel azt is
tagadják, hogy a filozófia tu-
dományosan tükrözi tudna
igazságokat. Block például ar-
ról beszél, hogy nem igazsá-
gokat tár fel a filozófia, ha-
nem csak valamiféle „remény”
él az emberben, ami valósággá
válhat, de illuzórikus jellege
egyszer ki fog derülni. Le-
febvre például tagadja, hogy
idealizmus és materializmus
között áll fenn a harc a fi-
lozófia terén, és harc folya
történetileg vagy ma a bur-
zsoá idealista és a marxista
materialista világnézet köz-
t, ugyanis szerinte a békés
együttélés korszaka az ideoló-
giai harc felfüggesztését je-
lentli. Ez alapvetően téves fel-
fogás, ami az ideológia osz-
tályjellegéből következik, s
ami nem mond ellent a prole-
tár pártosság elvének. Az
előadást nagy tetszéssel fo-
gadták és utána számos kér-
dést tettek fel Ivanov profesz-
szornak. Egyetemünk oktatói
örömmel üdvözölték, abból
az alkalomból, hogy régebben
Magyarországon töltött három
évi munkája után rövid idő-
re ismét ellátogatott hazánkba.

MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK
BOLDGÓT ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!

A KISZ-kongresszusról

A jó tanuló legyen aktív a társadalmi életben is

Várnai Ferenc a KISZ KB titkára

Várnai Ferenc, elvtárs, fel-
szólalásában a tanuló ifjúság
helyzetéről, problémáiról és
feladatairól beszélt.

— Elérkezett az ideje, —
mondotta — hogy tanítéze-
teinkben, szervezeteink első-
rendű kötelességévé tegyük az
iskola oktató- és nevelőmunká-
jának, rendjének és fegyelme-
nek segítését. A mi rendsze-
rünkben a szorgalmas tanuló
egyaránt érdeke az egyének
és a társadalomnak. Hazánk
így nyerhet művelt, öntudatos
szakembereket, akik az ipar-
ban, a mezőgazdaságban, vala-
mint a tudomány és a kultúra
minden ágában előbbre viszik
a fejlődést. Érdeke ez minden
fiatalnak is, mert nálunk mind-
inkább a tudás, a tehetség, a
néphez való hűség az érvénye-
sülés egyetlen útja. A karrie-
risták, a műveletlenek egyre
kevésbé juthatnak jó beosztás-
hoz és keresethez. A mi rend-
szerünk most, s a jövőben még
inkább a képzet, néphez hű
szakembereket becsüli meg er-
kölcslileg és anyagilag egyaránt.

A KISZ tanulmányi tevé-
kenységének arra kell irányul-
nia, hogy a jó tanuló aktív tár-
sadalmi tényező is legyen, aki
pedig a tanulmányi munkában
állja meg a helyét, az is jó ta-
nulóvá válik.

Várnai elvtárs ezután a tan-
intézetek KISZ-szervezeteinek
legfontosabb négy feladatáról
szólt.

Az első: készítsék fel a ta-
nuló ifjúságot becsületes,
munkás életre, választott
szakmájának alapos ismereté-
re. Csak az illető-szakterület-
tel való eleven kapcsolat teszi
lehetővé, hogy középiskolai és
egyetemi ifjúságunk mindin-
kébb megszeresse és gyakorlat-
ban is megismerje szakmáját.
Követésre méltó az a kapcsolat,
amely a Marx Károly Közga-
zdaságtudományi Egyetem és az
Április 4. Gépgyár KISZ-szer-
vezetei között létrejött. Az
üzem segíti az egyetemistákat,
hogy megismerkedjenek szak-
májuk gyakorlati feladataival,
az egyetem támogatja az üzem
fiatal közgazdászainak tevé-
kenységét és a munkásfiatalok
továbbtanulását.

A második fontos feladat
a KISZ jellegéből és cél-
kitűzéseiből következők: A
tanulmányi munka segítésében
állítsuk első helyre a marxista-
leninista oktatást. A tanuló-
ifjúság világnézetileg fejlődés-
ben meglevő ellentmondások
gyökereit onnan erednek, hogy
koruknál fogva még nem ren-
delkeznek szilárdan megalapo-
zott tudományos világnézettel.
Ezt tanulmányaik közben kell
megszerezniük.

A marxizmust azonban nem
lehet mechanikusan megtanul-
ni, arra van szükség, hogy a
kommunista világnézet meg-
győződéssé váljon. A KISZ-
tagjai fordítsanak tehát meg-
különböztetett figyelmet a
marxizmus-leninizmus tanul-
mányozására.

A harmadik fontos cél-
kitűzés: Nyerjük meg a KISZ
számára a kiemelkedően tehet-
séges diákokat. Segítsük őket,
hogy szakmailag igényes fel-
adatokat kapjanak, ugyanakkor
politikailag, világnézetileg is a
helyes úton, az elsők között
járjanak.

Negyedik fontos felada-
tuk: Segíteni az elmaradot-
taknak. A kiváló tanulók és a
fiatal KISZ-tag-oktatók pedig
egyenként is foglalkozzanak a
gyengébb tanulmányi előmene-
telű diákok segítségére. Ne en-
gedjük, hogy tanulmányi ne-
hezségek miatt egyetlen mun-
kás, vagy parasztszármazású
fiatal abbahagyja a tanulást.

Nemzetközi Almanach 1960

A Kossuth Könyvkiadó gon-
dozásában jelent meg a Nem-
zetközi Almanach 1960. c. mű,
mely komoly büszkesége és
nyeresége mind földrajztudo-
mányi, mind politikai ismer-
reterjesztő irodalmunknak.

A közel 1300 oldalas alma-
nach szerzője egyetemünk
gazdaságföldrajz tanszéké-
nek vezetője, Radó Sándor, a
földrajzi tudományok doktora.
Szerkesztőinek tagja között
találjuk dr. Bora Gyulát, a
tanszék adjunktusát is.

A föld minden országát
területét részletesen tárgyaló
könyvből 1960. szeptember 1-ig
kaphatunk világpolitikai át-
tekintést, a világ gazdasági
adatainak táblázatait pedig
1958–59-es adatokat is tartal-
maznak.

Rövid, tömör ismertetést ka-
punk a nemzetközi politikai
és gazdasági szervezetekről,
de megtaláljuk a kötetben az
egyes államok zászlóinak,
nemzeti ünnepeinek és pénz-
emeinek a leírását is.

A Nemzetközi Almanach el-
sősízen 1958 végén jelent meg,
s nyugodtan írhatjuk, hogy a
könyvpiacra elsősí siker-
arattott.

Minden bizonnyal hasonló
fogadtatása lesz a jelen ki-
adásnak is, s ha ára nem is
éppen az ösztöndíjas diákszre-
bekhez lett kalkulálva, mégis
megvételre ajánljuk hallga-
tóinknak is, mint minden ér-
deklődő ember nélkülözhetel-
len kézikönyvét.

Varga László

ÉLETCÉLOK...

Összefoglaló

Négy terjedelmes cikk

jelent meg lapunk legutóbbi számaiban az Életcélokról. Három riport hallgatóink felfogásával foglalkozott, amelyekből eléggé különös, távolról sem egységes kép bontakozott ki. Minden sommázó, felületesség nélkül elmondhatjuk, hogy jöcskán akadt visszatszólás, el-lenszenves, torz, ferde elképze-léseket tükröző válasz, míg igazán érett, határozott jó érte-lembe véve pozitív megnyilat-kozást csak kisebb számban ta-lálhattunk.

Tizenhét hallgató — ennyi-nek közöttük nézetét — a nap-pallaknak nem egészen másfél százaléka, Fölmerül hát a kér-dés: Torzképet rajzoltunk-e há-rom egyetemi riportunkban, vagy sikerült visszaadnunk az igazságot?

A felmerült kérdések mind-egyike komoly és fontos, jelen-tős számban érintenek mind-nyájunkat, mindegyikük való-ság, az igazság része, de csak része. Miért? Részben azért, mert egyes dolgokat elvétel-tünk. A feltett kérdések nem voltak mindig konkrétak, s szűk területől is származtak (pályaválasztás, pillanatnyi és távolabbi célok, tervek — álta-lános szakmai téren stb.). Emellett a megkérdeteket is eléggé kis környezetből válasz-tottuk ki, jól-lehet ez nem volt szándékos. Másrészt néhány hallgató valami tetszetősen in-tellektuális pózt vett fel, vagy „ilyen vagyok, ilyen” mottóval különleges, extravagány eset-nek próbálta feltüntetni ma-gát. („Megnevelem a kispolgá-rokat”, „En kívül keres akarok lenni” stb.).

A cikkek mindennek ellenére alapot és jogot adnak néhány probléma megvilágítására, bizonyos következtetések le-vo-nására.

A megkérdettek jórésznél legfeltűnőbb vonás a

tisztázatlanság.

Az első úgy-ahogy érthető, hogy az első-másodéves hall-gatók bizonytalanok, nem lát-ják jövőd feladataikat, mun-kájukat, s ezért néhányan ki-látástalannak tekintik hivatá-sukat, vagy éppen túlzott illú-ziókat táplálnak. „Nincsenek életcéljaim... dolgozni fogok és keresni... mindenki jól jár vele, s majdcsak lesz vala-hogy...” „Általában akarok valami igazit csinálni. Az majdnem mindegy, mit csinál az ember, csak jól csinálja, le-gyen valami értelme.” „Ugy ér-zem, ezt a pályát is lehet szív-vel-lélekkel csinálni. Miért? Nem tudom”.

Veszélyesebb, ha egy végzős hallgató botorkál homályban, és „Még mindig keresi azt a területet, ahol teljes erővel dolgozhat... mivel a külker szá-mára túl gyakorlati...” Igen fontos és értékes az olyan né-zet, mint például „az élet igazi célját az alkotásban látom”, vagy „boldog akarok lenni”, de mindez kicsit általánoság. Ugyanezen hallgatók között visszatérő motívum, hogy „Ta-nulni akarok!”. De miért? Szin-te öncéltól, vagy menekvés-ből. „Nem akarok csak asszony lenni”. „A nő csak akkor ig-zán egyenrangú fél a házasság-ban, ha anyacéltól független”. Igen, ez becstelendő dolog, de csak azért tanulok? Nem! Vagy csak azért, mert „tudom, mi alárendeltnék, senkinek lenni”, „szeretnék vezetőállás-ba kerülni, szeretném, ha meg-beccsülnének”.

Mi lesz ezekkel az emberekkel, ha elérik ezt a céljukat? Büszkék lesznek rá, örülnek, megnyugszanak — és tovább? Hasznát vették a tudásuknak — saját céljaikra, s ha már megvan, hát megélik belőle. Valami általános hiányzik az ilyen éltársakból — a hivatás-tudat, a „szakma” szeretete. Többen elismerték közülük, hogy szinte véletlenül jöttek erre az egyetemre, mert más-hoz nem volt kedvük, vagy mert az „ismeretlen” vonzotta őket. Egyikük elég élesen, de őszintén így fejezte ki: „Tálál-tál te már olyan embert, aki-nek az az életcéla, hogy köz-

gazdász legyen?”. Ezek a tár-saink nem látják, nem értik, hogy a közgazdász fogalmának tartalmát mi adjuk, mi rajtunk áll, mi lesz rólunk a vélemény, milyen eredménye lesz a mun-kánkknak.

És még egy. Csak akkor be-csülök meg az embert, ha ve-zetőállása van? Csak akkor van értelme a tanulásnak, ha nemcsak „hasznos fogaskerek” válik belőlük?

Bizony, kicsinyes célok ezek! Mintha atomizáltan, magunk-ban élünk, s mások, a tár-sadalom, ezeknél nagyobb célok, nem léteznének. De ez a kérdés már tovább vezet.

„Csak pénzem legyen”

„A legjobbnak ígérkező ál-lást fogom elvállalni”. „Köny-nyen akarok pénzt keresni, sok-at utazni, szórakozni — álta-lában jól élni. Fő a sok pénz!”

A világon sok helyt mindezt még ma is „cél tudatosságnak”, netán „tisztességes igyekvés-nek” nevezik, de nem kell marxistának lenni ahhoz, csak becsületesen, hogy meglassuk: nem más ez, mint önzés, „jó-zan, számító ésszel” kitervelt kapzsiság. „Vezető állást, köny-nyű életet, pénzt akarok kap-ri!” Csak kapni? És adni, adni mit adnak érte? Maximálisért, vagy többért — minimumot?

S vajon azért lesz-e egy köz-gazdász vezető állású ember, mert tanult, azért kapja-e a „sok pénzt”, mert vezető? Nem! Azért, hogy ennek révén még többet, sokkal többet tehessen, még többel rihesse előre a tár-sadalmat.

Kevés, alig egy-két meg-kérdezett látta ezt. S a többsé-gük elég kényelmesen fogta fel a dolgot, szinte észre sem jutott, hogy az életcélokért, az eredményekért dolgozni, küz-de-ni kell. Egyetlen hallgató mondta csak, hogy „nem mechanikus munkása akarok lenni az életnek, de olyan, aki mindig többet, nehezebbet kí-ván, hogy küzdhesse. A küz-dés, az elégedetlenség érzete tud engem boldogsággal eltöl-teni”.

Elég kevés megnyilvánulá-sból tükröződik szízlárd

világnézet és öntudat

„szükségét érzem annak, hogy a társadalmi politikai élet ese-ményeiből is aktívan kivégem a részem”. „A közösség tagja vagyok, s boldognak csak ak-kor érzem magam, ha mun-kámmal annak boldogságát segítem elő”. „Falura megyek, ahol a legnagyobb szükség van rám. Remélem ott is sikerülni fog becsületes munkámmal a boldogságot elérnem”. „Szeret-ném, ha egyéni céljaimat sike-rülne összhangba hozni a kö-zösség érdekeivel”.

A megkérdettek közül ke-vés emberben tudatosult még, hogy nemcsak egyszerűen ér-telmiségnek kell lennünk, ha-nem kommunista, marxista értelmiségnek. Ezt mutatja az is, hogy senki nem említette célként, hogy a későbbiekben párttag legyen. Nem követel-hető meg mindenkitől, hogy 20 — 22 éves korában kialakult, biztos világnézete legyen, de annál inkább elvárható, hogy erre törekedjen.

Mást találtunk

az Április 4. Gépgyár fiataljai-nál. Őt válaszból ugyan nem lehet messzemenő általánosítá-sokat levonni, de mégis fel-tűnő, mennyire határozottak, tiszták az elképzeléseik. Szinte egyöntetű a válasz, hogy „Sze-retem a szakmámat, és tovább akarok tanulni” — azoknál az embereknél, akik már dolgoz-nak, kiknek már megvan a munkájuk. Nem finoman diffe-renciált, szinte mesterségesen kialakított „nem értem önma-gamat” — problémákat, hanem gyakorlati, valóságos nehézsé-geket látnak maguk előtt, s tudják, hogy csak fokozatosan lehet mindent elérni.

„Ugy érzem, mindig minden sikerülni fog nekem. Eleve a biztos siker tudatában kezdek hozzá mindenhez” — mondta nálunk az egyik hallgató. A munkásfiatalok között nem ta-láltunk ilyen önhitt, elbizako-dott véleményt. Természetesen számukra sem közömbös, de nem követelőznek, tudják, hogy

mindezért jobban kell dol-gozni, még többet tanulni, hogy az anyagi jólét nem cél, hanem eszköz, feltétele a további, tár-sadalomért végzett munkának. A véleményekből összhata-sként realitás, biztonság árad, amit nálunk éppen az anya-giasság és az álproblémák miatt nem tapasztalhattunk. A pénzhajhászás erőszakos, s ná-lunk ezért szükségszerűen alattomos szándéka nem nyújt és nem is nyújthat biztos élet-célokat.

Milyen is tehát az összkép?

A cikkek alapján — éppen az említett okok miatt — nem ad-hatunk igazat annak, aki fel-tétlenül pesszimistán értékeli a helyzetet, bármennyire is inkább a negatív jelenségek domborodtak ki riportjaink-ban. Azonban jöcskán van itt még tennivaló, sokat kell még változunk és változtatnunk egymáson.

Az embernek az adott törvé-nyek által meghatározott kap-csolatokon keresztül kell meg-maradnia embernek, olyannak, aki tudatosan cselekszik és összhangba hozza vágyait a társadalom céljaival, a min-denkire kötelező törvényekkel. Meg kell értenünk, hogy min-den társadalom mindig együtt állít követelményeket az emb-erek elé. Az életcélok éppen ezért csak annyiban szubjektí-vek, amennyire ezeket az objektív követelményeket, fel-adatokat az ember felismeri és tudatosítja. Az élet értelmét, az ember egyéni értékét, erkölcsi nagyságát éppen az határozza meg, mennyire képes ezeknek a társadalmi követelmények-nek eleget tenni. Ezért nem szabad megállnunk egy pilla-natra sem, mert az élet, a tár-sadalom halad, fejlődik. Töre-kednünk kell a sokoldalúságra, az élet lehetséges teljességét kell élnünk, mert csak így szol-gálhatjuk a társadalom, mind-nyájunk ügyét, csak így vál-hatunk igazán emberré. Csak a társadalomban kereshetjük egyéni céljaink megvalósulását, attól sem szakadhatunk el, mert sikertelenség, értelmet-lenség lesz az eredmény.

Nem mindegy az, milyen esz-meit, politikai alapon, milyen világnézettel keressük a boldogságunkat. Felfogásunk szer-int igazán boldog, eredményes életű ember csak marxista, kommunista világnézettű lehet.

Nem feledhetjük azt sem, hogy hivatásunk, jövőd munkánk komoly, s nem mind-egy, mit, hogyan csinálunk. Bennünk, akik közgazdászok leszünk különösen tudatosnak kell lennie, hogy nem az állá-sért, a „pályáért” tanulunk, hanem a társadalomért és ma-gunkért — egyformán.

Szerkesztőség

FILMHÍREK

Nyolevan évvel ezelőtt mu-tatták be először Orosz-or-szágban Csajkovszkij Pique Dame című operáját. Most elkészült ennek a csodálatos műnek színes szovjet filmváltozata, Tyihomirovna, az Anyegin című operafilm rendezőjének irányításával. A fő-szerepeket a Moszkvai Nagy-színház művészei éneklék. A Pique Dame-ot a közeljövőben hazánkban is bemutatják.

*

„Az ördög embere” című új filmjében Stanley Kramer az egyházi fanatizmus ellen küzd. Egy 1924-ben, Amerikában börtönre ítélt tanár történetét eleveníti fel, aki az iskolában Darwin elméletét merete hir-detni. A film vetítését az olasz cenzúra csak kéthetnap-i vita után engedélyezte — 16 éven felülieknek.

*

Jean Rouch rendező az „Egy nyár története” című filmjében egy munkás, egy néger, egy volt deportált nő és egy faji gyűlölettel átíta-tott tisztviselő életét és ma-gatartását viszi vászonra.

Tovább tart nyitva az olvasóterem

Egyetemünk KISZ-szerve-zete a jobb tanulmányi ered-ményekért való harcra, kitar-tó és szorgalmas tanulásra buzdító felhívást intézett az egyetem ifjúságához. E felhí-vásból tudjuk, hogy az „If-júság a szocializmusért” moz-galomban hallgatóinknak több mint 90 százaléka tett külön-féle tanulmányi vállalat.

Az, hogy a mozgalomban tett tanulmányi vállalatok teljesítésében hogyan állt helyt az egyetemi ifjúság, a vizsgaeredmények jogják tükrözni. Azt azonban, hogy hogyan igyekszik helyt állni az ifjúság az önmagával szem-ben is támasztott magasabb követelményekre serkentő felhívásnak, hogyan tesz ele-get; semmi módon nem lehet szemléltetőbben lemérni, mint könyvtárunk olvasótermének a forgalmi adatain. Íme a be-tételek száma; múlt év szept-temberében az olvasóterem látogatottságának napi átlaga 217, idén 317 — októberében 352, idén 491 — novemberé-ben 327, idén pedig a hó-nap első 24 napjának átlaga 587.

Az olvasótermi forgalom eme ugrásszerű növekedése — ami a tavalyinál jobb tanul-mányi eredmények előzetes jele — több problémát vet fel. E problémák felmerültek a rektori tanács novemberi ülésén, taggyűléseken — ta-nácskoztam róluk a dékáni hi-vatalok tanulmányi előadóival és a KISZ-VB titkárával. Mindjárt előjáróban meg kell említenem, hogy e pro-blémák megoldása nemcsak rajtunk múlik, hanem — amennyiben megoldhatók — nagymértékben magukon a hallgatókon is.

Az első probléma: az olva-sóterem nyitvatartási idejének a vizsgaidőszakban való meg-hosszabbítása. Meg tudjuk va-lósítani, hogy munkanapokon az olvasóterem reggel 8-tól este fél 10-ig, szombaton reg-gel 8-tól du. 6-ig álljon ren-delkezésre. A szombati és va-sárnapi nyitvatartási időt nem tudjuk meghosszabbítani. Ez ugyanis az egyetemnek külön-túlra kiadást jelentene — s ami még jelentősebb — a va-sárnapi egésznapos nyitvatartás, fűtés is szükségessé ten-né; egyszeri befűtéshez pedig legkevesebb 35 mázsa, a hideg idő beálltával 60—70 mázsa szén szükséges.

Második probléma: az ol-vasótermi férőhelyek bővíté-sének kérdése. Mint köztu-domású, könyvtárunk olvasó-teremben 317 férőhely van, jóval több, mint az ország bármely könyvtárának olva-sóteremében. Ezt a vizsgaidő-

szakra pótasztalok behelyezé-sével 345-re növeltük. Ugyan-akkor az egyetem terv- és pénzügyi osztálya a vizsga-időszakra egyes termeket ta-nulózobáknak jelöl ki. (III. 301 és 306. termék.) Ezzel kapcsolatban a kérés az vol-na, hogy a hallgatók olyan-kor, amikor saját könyvből vagy jegyzetből tanulnak, ezeket használják.

Már eddig is előfordult és valószínű, hogy a vizsgaidő-zsak folyamán még többször is előfordul egyes időpontok-ban az olvasóterem telítet-tisége. Ennek magyarázata ki-sebb részben az, hogy külső olvasók is — elsősorban or-vostanhallgatók — jelentős számban veszik igénybe könyvtárunkat. (Az Orvostu-dományi Egyetem Könyvtá-ra csak kutatói könyvtár, a hallgatók így kénytelenek más könyvtárakat látogatni.) Az átlagos napi forgalomban ez a szám nem túl magas: a de-cemberi 24 napjának 587-es napi átlagában 47 esik más egyetem hallgatóira. A telít-ettség magyarázata nagyobb részt abban van, hogy állan-dóan rendkívül magas az ür-lesen foglalt helyeknek a szá-ma. Ezt december folyamán többször is figyelemmel kísér-tük és ilyen alkalmakkor 75—80, 120—125, sőt még en-nél is több helyet találtunk huzamos időn át úgy elfog-lalva, hogy az olvasó hiány-zott. A napi forgalomban ez a kiesés sokat jelent; össze-hasonlításként ehhez elegen-dő talán azt megemlíteni, hogy a pécsi egyetemi könyv-tárnak — kb. a miénkével azonos hallgató létszámhoz, az ottani orvostanhallgató-

kat is beleszámítva — 60 f-érőhelyes olvasóterme van. V-lágosan következik ebből, hogy olvasóteremünk telítet-tését főként saját hallgatóink-nak a férőhelyekkel való rossz „gazdálkodása” ered-ményezi, valamint az is, hogy ennek megértése, s e helyte-len módon való „önbizosítá-snak” az elhagyása esetén még magasabb forgalom mel-lett sem lennének helyszüké-ben.

Az olvasótermi renddel, a közvetlenül használható bő-séges tanulmányi anyaggal — a könyvekkel és jegyzetekkel — való bánásmód problémáit a Közgazdász legutóbbi szá-mában is szóvá tették. Az ol-vasótermi rendnek a szabá-lyait — amelyek valóban nem öncélúak, hanem a nyugodt tanulási lehetőséget vannak hivatva biztosítani — minden látogatónak be kell tartania. Az ellenük vétők közül né-hány hallgatót hosszabb-rö-videbb ideig már eddig is ki-zártunk a könyvtár használá-tából, s ha szükség lesz rá, ezt a jövőben is megtesszük. Mennyivel jobb lenne azon-ban a helyzet, ha ezeknek a szabályoknak a betartása mindenki részéről magától értetődő lenne.

Ami pedig az önkényesen aláhúzált, sőt megcsontított könyvekkel kapcsolatban mondható — az csak a leg-mélyesébb felháborodás kifejezése lehet. Az efféle el-járást egyetemi hallgatóhoz, s egyáltalán magát műveltnek tartó emberhez méltatlan. Ugyiszintén az is, hogy vala-ki a könyvet virágnak tek-intse, amit eltulajdonítani — állítólag — nem bűn.

Dr. Mészáros László

MIT OLVASSUNK?

E címen új rovatot indít a „Közgazdász”. Minden szá-mban 8—10 új könyv rövid is-mertetését adjuk azzal a cél-lal, hogy a hallgatók olvas-mányainak a megválogatásá-hoz segítséget nyújtsunk. Ugyanis könyvtári tapasztala-tok szerint egy-egy könyvnek a divatossága egyesek által remekműnek nyilvánítása, az ami elsősorban az olvasma-nyok keresettségét irányítja. Példa erre a Római lány — az iránta való lelkesedés odáig fokozódott, hogy valaki megszöktette. (Az effajta lel-kesedés különben nemcsak könyvekkel kapcsolatban nyilvánul meg; az MTI Ké-pes Híradójának tábláján az-argentin világszépség ábráza-

tát, valaki addig nézte, míg egy kódos novemberi estén — magához vette.)

A rovatunkban ismertete-könyveknek — hogy ne ke-ljen külön keresni — közöljü-k a könyvtári kérészámát is. E művek az egyetem szakszer-vezeti könyvbizománysánál meg is vásárolhatók.

*

Eduard Claudius:

Zöld olajták és kopár hegyek

Regény. Zrínyi Kiadó Számos külföldi kiadás után magyarul is megjelent. E. Claudius német író regé-nye a spanyol polgárháború-ról. Az író, aki maga is ott küzdött a köztársaságiak old-alán, mélyszántó elemzé-sét adja a polgárháborúnak és beszámol a nemzetközi brigád életéről, harcairól. Könyv-tári száma: Sz. 6128

*

Anna Seghers:

Döntés

Regény. Kossuth Kiadó. A nagy német író leg-újabb regénye a kettészakí-tott Németország problémá-járól szól. Szembeállítja egy-mással a békes, dolgozó em-berek hazáját és a nagykap-i-talisták háborús légkörét szí-tó, embertelen világot. Az író-nó félreérthetetlenül megmu-tatja, hol van a becsültes né-met ember helye s hol fogják kimondani a döntést Német-or-szág sorsáról. — Könyvtári száma: Sz. 6112—13.

*

Berkesi András:

Bunker

Regény. Zrínyi Kiadó. A népszerű író új regénye Buda 1945-ös ostromának utolsó napjaiban játszódik. Egy rombadólt ház pincéjében hat ember van elzárva a kül-világtól; egymásra utalva és egymás ellen fordulva élnek a halálfelelem idegőrlő lég-körében. Végül már csak ket-ten várják, hogy az ostrom végén megmentsék őket. Könyvtári száma: Sz. 6107.

Somkúti Gabriella

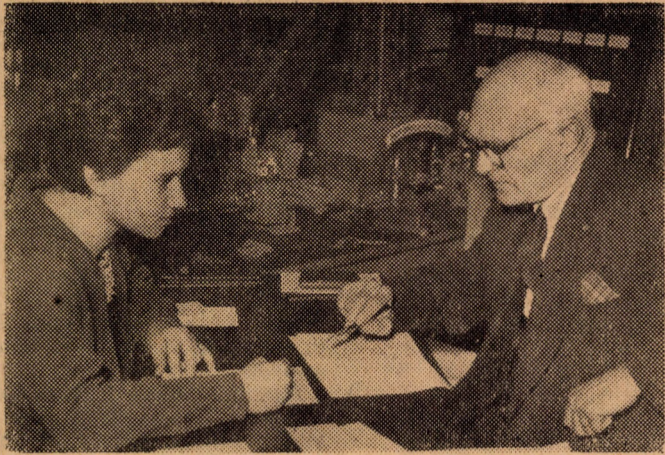
ezzel a zászlóval jutalmazza a KISZ-bizottság

Nem tudom, reggel hol, hánykor kezdtek vizsgáztatni, de tény, hogy 10 órakor a folyosón mindenfelé várakozó, izgatott csoportokat találunk. A harmadik emeleten a technológiai szertárban Erőss István adjunktus másodéveseket vizsgáztat. Most éppen Kender Anna ül az asztalnál. Úgy látszik, a tanár beszéde- sebb kedvében van, mert az ő hangját halljuk. Menjünk is tovább, hiszen a „nyilvánosság” (fényképezőgépek, vaku s a kíváncsi pillantások) mindenkit zavarnak.

A számvitelen ma csend van. Nemrég ostromolták meg éppen egy nap 240-en a tanszéket s holnap jön az újabb roham, most éppen lélegzetvételnél szünetet tartanak.

A lépcsőház másik oldalán negyedéves csoporttal találkozunk. Devizából vizsgáznak Wieszel Iván elvtársnál. Az asztalnál Csap Mihály a valuta-folyam megváltozásáról beszél. Felelete négyes. — A vizsgákat most kezdtük, így jelentősebb tapasztalatom még

vizsgáztat. Nagyon ideges, influenza lány felett, nem éppen jól. Azért átsúszik. Utána már sokkal magabiztosabban ül az asztalhoz Muszlay Mária másodéves pénzügyes.

Technológiai vizsga...

A politikai gazdaságtan tanszéken három csoportban vizsgáznak délután kettőtől. Barla Szabó elvtársnál Has-

Dunai Imre a kötött gazdálkodásról beszél

nincs — felelte érdeklődésünkre a vizsgáztató.

Az ipargazdaságtan tanszéken Wilczek Jenő tanszékvezető a negyedéves iparosokat vizsgáztatja. Egy szőke, szemüveges fiatalember, Dunai Imre felel, szépen folyamatosan. A kötött gazdálkodást ismereti. Beszél arról a vitáról, amit a kötött gazdálkodás és a jövedelmezőséget szabályozó erőnek tekintők folytattak egymással — majd a munkatermelékenység és az átlagbérek összefüggéséről kell felelnie. Ez már nem megy olyan szépen, úgy látszik a vizsgaidőszakban a tanulás lázában nincs elég alkalmuk a gyakorlati étellel megismerkedni hallgatóinknak, mert bár előadás is elhangzott róla, a jó tanuló Dunai Imre sem ismeri alaposan a pártnak a munkatermelékenység növelésére felszólító határozatát, az ezt követő gazdasági intézkedéseket, tehát tulajdonképpen a napjainban folyó üzemi normarendezések lényegét sem.

A második emeleten a jogi tanszéken Csanádi György

pel Ferenc harmadéves külkereskedelmi szakos szigorlatozik szocializmusból. Úgy látszik féljege lehet, mert még egy tételt húzat vele a vizsgáztató. Reméljük a jobbik érdemjegyet sikerül elérnie.

Erdős Tibornál levelezőket találunk. Markovits Márta a monopolkapitalizmusról felel — eredménye négyes. Erdős

Markovits Márta levelező 4-est kapott...

Előfelvételi és előkészítő tanfolyamok

Egyetemünkön „előzetes felvételen” részesítettünk 128 pályázót, az 1960—61-es tanév I. évfolyamára felvettük 37 százalékát. Ezenfelül a Művelődésügyi Minisztérium 10 fellebbezésnek adott helyt és engedélyezte a feltételes felvételt. Ezeknél a hallgatóknál csak júniusban történik a szakosításra vonatkozó döntés, figyelembevételével a tanfolyamon tanúsított előrehaladásukat, valamint jelenlegi munkahelyük javaslatát. Az előfelvételizők jelenlegi létszáma 132, az alábbi megoszlás szerint:

Budapesti lakos: 76, vidéki lakos 56. Ebből: munkás 37, paraszt 8, értelmiségi 29, alkalmazott 40, egyéb 18.

A feltételesen felvett részére tudásuk ébredtetése és részben elmélyítése érdekében matematikából, oroszból, politikai ismeretekből a tanszék által javasolt tematika szerint I. év október végétől 1961 június közepéig tartó tanfolyamot szerveztünk az egyetem. Ennek keretében a budapesti hallgatók heti két órában orosz nyelvi, kéthetente 2—3 óra matematika és politikai ismeretek foglalkozáson vesznek részt.

A vidéki hallgatók részére

a tanfolyam kezdetén tananyagot küldtünk, a Matematika tanszék emellett havonta részletes útmutatót is küld. A vidéki előfelvételizők tanulmányi előrehaladásukról előreláthatóan január végén, illetve júniusban, osztályzat nélküli beszámolóval tesznek majd tanúságot.

A budapestiek részére politikai kérdésekből tervez a Tudományos Szocializmus tanszék közös konzultációt, tőlük egyéni beszámólót csak

Három felett a csoportátlagunk

Nekünk, elsőéveseknek különös jelentőségű ez a félév. Első bemutatkozásunk az egyetemen. A vizsgák döntik el, hogyan állunk helyt, érdemesek vagyunk-e a bizalomra, amit a felvétellel előlegeztünk számunkra. Már a felkészülés is egészen újat jelentett az eddigi tanulási módszerünkhöz képest. Közösen, minden nehézséget megoldani — ezt az elvet követjük a pénzügy I/1-es csoportban. Nyugodtan állíthatom, hogy a félév folyamán a csoport minden tagja rendszeresen tanult. A vizsgákra is közösen készülünk fel, ne-

elvtársról tudjuk, hogy már délelőttiüket is vizsgáztatták, így bátran kérdezzük az idegi vizsgatapasztalatokról.

— Egyelőre csak azt mondhatom, hogy az előadásokat

nem tudják a hallgatók, vagy nehezen megy. Ez pedig baj, mert az előadások különbözőnek a jegyzettől, jóval színvonalasabbak is, mint a pár éve csak utánhúzott jegyzet, amelyben az adatok egy része már túl régiesen hat. Valószínű, hogy csak előadás után nem lehet elég jól tanulni (nyilván a jegyzetelési módszerekkel baj van!) s ezért a megoldást abban látom, hogy új jegyzeteket, talán tankönyvet kell írni.

— Nagyon nehezen megy, az értéktörvény érvényesülése az imperializmusban, az állami beavatkozásnak az újratermelési ciklusra gyakorolt hatása, a háborúknak ugyanerre gyakorolt hatása, a technikai vesztéglési tendencia az imperializmusban, az imperialista protekcionista külkereskedelmi politika szükségszerűsége és a kapitalizmus elődisége az imperializmusban.

A figyelmeztetést megírtuk, hátha a következő csoportok már alaposabban megtanulják az előadásokon kihangzottakat is.

B. K.

egy esetben kér az egyetem.

Ez elmúlt évhez hasonlóan a jövő tanév előkészítése során ismét megszervezték a felvételi vizsgára előkészítő esti tanfolyamot, Matematikából és történelemből folyik előkészítés, az eddigiekhez képest magasabb fokon. Az oktatást részben belső, részben külső oktatók végzik.

Az előkészítő tanfolyam január első hetében indul és június végéig tart.

velőtanárunk Sziklainé segítségével, aki átadta a tanulás-kapcsolatos tapasztalatait, Megállapodtunk egy közös felkészítési módszerben, a csoport együtt vizsgázik, a közösen beosztott vizsgarend alapján. Nevelőtanárunkkal együtt izgulunk társainkért, aki még nem vizsgázott, azt nyugtatjuk, aki pedig igen, vigasztaljuk — ha kell — ritkán van rá szükség. A közös munka meghozta az eredményét, minden vizsgánk átlaga jóval 3 egész felett sikerült, egy matematika utóvizsga ellenére.

H. F.

„Kedves Közgazdász! Ugye meglepő, hogy én, aki sosem voltam hajlandó egy sort is írni a Közgazdász számára, most kérés nélkül, önszántamból leülök, hogy beszámoljak Nektek, mint kezdi — helyesebben már megkezdte pályáját egy magát fiatal közgazdásznak nevező emberke. — A fiatal jelző még megjárja, a közgazdászt meg, előlegezem.

Négy hónapja immár, hogy megszűntem egyetemi polgár lenni. Egerbe kerültem a Heves megyei Tanács tervosztályára. Az első napokban igen gyámoltalanul éreztem magam. A fogadtatásom szívélyes volt, különösen az egyik kollégám fejezte ki melegen örömet érkezésem felett. Nemsokára megtudtam, hogy átveszem tőle a kommunális-szolgáltató vállalatokat, a lakásfelújítás-ügyeket, a munkautókat és az ehhez kapcsolódó beralapgazdálkodást és egy pár beruházást. Így már érthetőbb az öröme.

Kezdetben nem sokat csináltam, nézelődtem, s így volt időm kicsit tájékozódni. Az osztályon 18-an dolgozunk. Négyen végeztünk egyetemet, ketten műszakit, egy jogot és én közgazdászt. A többiek különböző tanfolyamokon igyekeznek megszerezni a szükséges elméleti ismereteket. Nehezen hinném el, ha nem látnám, milyen lelkiismeretesen tanulnak idős fejjel. (Ilyenkor egy kis lelkiismeretfurdalást érzek, mennyit mulasztottam négy év alatt!!!)

Az elején minden olyan kúszált képet mutatott. Snehogysem tudtam az egyetemen tanult, világos, egyszerű anyagot az itteni, számomra zavaros, dolgokkal összeegyeztetni. Azt hiszem még mindig nagyon „idegenül” érzem a körülöttem folyó munkát, de szerencsére nem hagytak időt arra, hogy pánikba essem, gyorsan bele-dobtam a mély vízbe. Jötték a számítási feladatok, itt tudtam egy-két dolgot mutatni, s ez önbizalmat adott. Sokszor gondoltam ilyenkor hátlásan a stat. tanszékre, de amikor néhányszor megakadtam nem éppen a hála szavait re-begtem feléjük: miért is fogadták el a csak háromnegyedéig, vagy félig jó zárt-helyi dolgozataim, igazán alaposabban számonekérhették volna felkészülésem!

Aztán jött a tervezési időszak, amely most is tart és ez a legszebb! Kezdetben a munkanap számomra hajnalig tartott, mert a hallgató koromban oly egyszerűnek tűnő dolgok, egyszerre nagyon bonyolultak lettek, igen sok fejte-rést okoztak, sok időmet raboltak el a megoldások. Saját bőrömmön éreztem, hogy nem is olyan egyszerűek. Azért lassan kezdtek már bejelenni, bár még mindig nem vagyok „otthon”, de már nem vagyok idegen. Az elvi kérdésekben már eligazodom, de az akták és az ehhez kapcsolódó ügyintézés, számomra még mindig olyan mint a sötétben börtökálás.

Egyszóval jól érzem magam, izgalmas, változatos a munkám, tetszik. Olyan feladatokat kapok napról napra, amilyenekkel még nem találkoztam. Ez elég gondot okoz, de ha megakadok szívesen segítenek. Munkám nagy része hasznos és ha sikerül valamit jól megoldanom: örömet okoz. Látom munkám értelmét, mit, miért végzek, elgondolásaim mint ötlenek formát és bár függetlennek látszik mégis kapcsolódik a nagy egészhez, mint annak szerves része.

Azt hiszem ezzel feleletet is adtam Edít cikkére a magam részéről. Életcél? — úgy dolgozni, hogy látni a munka értelmét. Látni a papíron levő számok mint kelnek életre, gondolataim mint valósulnak meg, a kapott feladatokat jól megoldani, győzedelmeskedni rajtuk. És ez nem kevés!

Kicsit elragadtattam magam. Korántsem vagyok ennyire meglepődött. Sérmezem, hogy a végzett közgazdászok továbbképzésére az egyetem nem, vagy csak igen kevés gondot fordít. Azt hiszem ezt elég sok, vidéken élő közgazdász igényelné, és

ránk is férne, hogy továbbképzésünk szervezett formában folyjék. Jó és hasznos az önképzés, de ne bízzunk mindent a spontaneitásra, amikor lehetne szervezeten is!

Hadd szóljak az anyagiakról. Gyakornok vagyok és lesznek még három hónapig, s addig 1300-at kapok. Nem sok, de ki lehet jönni belőle, jut erre is, arra is, „beruházásra” nemigen. Ha azonban más, egyetemet végzett, hasonló korú fiatal jövedelmével összehasonlítom, úgy elég hátrányos a helyzetem. A különbség 100—200 forint. A hátrány itt főleg az, hogy míg nálam a fizetés teszi ki a teljes jövedelmet, addig a más

egyetemet végzetknél — elsősorban a műszakiakra gondolok — a fizetés a jövedelem egy részét jelenti csak, mivel munkakörükön kívül más munkákat is vállalhatnak. Számunkra, különösen vidéken, kevés lehetőség van ilyen „egyéb” munkák vállalására. Számos ilyen kis apróság van, ami jelentéktelennek tűnik, de megvan.

Most már be is fejezem. Igazán sajnálom, hogy levelem nem úgy sikerült, mint gondoltam, röviden, tartalmasan szerettem volna írni.

Üdvözlettel:

Masa Sándor

Nyílt levél egy kolleginánkhoz

Bizonyára töröd a fejed rajta, hogy vajon mi lehet az a közös téma, amiről én levelet írhatok Neked, hiszen még öt szót sem beszélünk egymással, egyetemi pályafutásunknak csaknem két éve alatt. Beszélni valóban nem beszélgettünk, de csaknem minden reggel látjuk egymást. Ez az ami engem elgondolkoztat. Hogy miért? Ime az ok:

Reggelente egy templom előtt viszl el az utam, és minden reggel félig derűtséggel, félig bosszankodva veszem tudomásul, hogy néhány középiskolás lány nagy buzgón beme-gy ügymond reggeli áhítatra. Azon viszont már egyáltalán nem derülök, hogy az áhítatos lányok között Te is ott vagy, ha megfigyelésem nem csal — minden reggel. Ugy tudom, hogy nem vagy KISZ-tag mégis jó lenne egy kicsit talán elgondolkozni ezen a dolgon. Nem hivatkozom itt arra, hogy a Marx Károlyról elnevezett egyetemre jársz, mert ez már szinte szólanak hat. Egyszerűen csak azt említem meg, hogy ha még eddig nem vetted volna észre kommunista egyetemre jársz. (Nem tudom vajon eredetileg is hozzánk jelentkeztél, vagy csak utólag mert máshová nem vettek fel.) Mindenesetre abból ítélve, hogy milyen gyakran jársz templomba én csak azt a következtetést tudom levonni, hogy hű és engedelmes lánya vagy a katolikus egyháznak. Valószínű, legalább hetente gyönsz és áldozol is. Vajon mit szolt lelki-atyád akkor, amikor feoldozást kértél az alól a bünöd alól, hogy a mi egyetemünkre jársz? Bizonyára megcsóválta a fejét és mondott is egy-két intó szót számodra. Meg kell mondanom, hogy szerintem ő mint pap, helyesen cselekedett. Ugyanis abból indult ki, hogy ha Te erre az egyetemre jársz, akkor ezzel csak veszíthet az egyház. Valóban így van. Én ugyan biztos vagyok benne, hogy ezentúl sem a polgárd, vagy dialmat könyveket fogod olvasni a biblia helyett, de egyúttal azt sem tudom elképzelni, hogy ezek a tanok hatás nélkül leperogjenek rólad. Ha e tárgyakat csak annyira tanuod, hogy úgy-ahogy vissza tudd mondani, akkor is legalább a kétely érzetének kell felmerülni benned, egyházad tanai-val szemben. Arról nem is beszélve, hogy mi történne, akkor, ha netalán tán, vitába is szállnál a marxista tanokkal, természetesen vallási alapról.

Féltreértés ne essék! Nem szeretném, ha most arra a következtetésre jutnál, hogy kifogásolom, hogy vallásos

ember létedre bekerültél az egyetemre. Nagyon is naív az a felfogás, mely szerint csak kommunistákat lehet ide felvenni. (Mellékesen jegyzem meg, hogy a felvételnél szinte lehetetlen eldönteni, hogy valaki vallásos-e vagy sem, mert például biztos vagyok benne, hogy ha Téged erről megkérdezték volna, hát inkább a csillagokat is letagadtad volna az égről, semmint kiállt vallásos meggyőződésed mellett.) De az a felfogás, hogy aki egyszer itt van az egyetemen annak törekednie kell arra, hogy a marxizmus—leninizmus eszméihez közelebb kerüljön, sőt kommunistává váljon, az nem utópia. Minden erőnkkel azon leszünk, hogy azoknak, akik ma még esetleg távol állnak tőlünk ezt tudatosítsuk és — segítsük őket. Mert komoly, nagy erkölcsi bátorságot igénylő munka ez, ahol igencsak szükség van a bátorító, vitatkozó szóra.

Azt persze le kell szögeznem, hogy Te nem vagy bátor; sőt Te gyáva és megalkuvó vagy. Reggelente imádkozol a templomban, és talán éppen azért fordulsz istenedhez, hogy jól sikerüljön a dialmat szeminárium, vagy uram bocsá a vizsga! Gondolom, hogy örülsz, amikor tanárod előtt sikerül bebizonyítani, hogy az istenhipotézis logikailag értelmetlen, vagy, hogy világunk anyagi természetű, ahol semmiféle isten számára hely nincs, és boldogan könyveled el, hogy lám megsegített az isten!

Stendhal mondta: „Az Istennek csak egy mentése van: az hogy nem létezik”. Ez mentés a Te esetedre is. De Neked semmiféle mentésed nincs arra, hogy nem akard észrevenni: kettős világban élsz, olyan kettős világban, amelyek közül az egyik hamis. Ha én olyan vallásos lennék, mint Te, még gondolatban sem tudnék megállni az isten színe előtt. Haszonlatosnak érezném magamat Péter apostolhoz, aki háromszor tagadta meg Jézust, De biztos vagyok benne, érezném azt is, hogy mindezek a dolgok mennyire távol állnak az embertől, konkrétan a mai élettől, és keresnem a kiutat, hogy terheimtől megszabaduljak. Neked is érezned kell ezt, és le kell tenned a fölöslegesen cipelt terhedet. Látnod kell, hogy a mi társadalmunkban nem beszélő szerszámokra, hanem teljes emberekre, gondolkodó, művelt polgárokra van szükség, akik itt a földön és már a saját életükben boldogságot akarnak teremteni. Neked is, mint minden embernek illyenné kell lenned, ezek az eszmék nem csalnak meg, boldoggá és széppé teszik életedet.

Gaál Gyula

VIZSGAHÍRADÓ

23-ból 2 elégtelen

Belker II/3 csoport eddigi eredményei: A vizsgaidőszak elején még nem sok eredménnyel dicsekedhettem.

Ebben a félévben 5 vizsgánk lesz és 1 gyakorlati jegyet kapunk oroszból. Az orosz gyakorlati jegy átlaga 3,53. Csoporttagjaink zöme 1—2 vizsgát már letett.

Könyvvitelből hatan vizsgáztak, eredményük 3,66, áruismeretből 4 hallgató tett vizsgát; eredményük 2,85, jogi ismeretből 3,25 átlaggal 4 hallgató vizsgázott. Pol. gazd.-ból

mindössze két hallgatónk vizsgázott 4-es osztályzattal, végül gazdaságtörténetből 3-ast kapott egy hallgatónk.

Sajnos 2 elégtelen osztályzatot is kaptunk könyvvitelből, ill. áruismeretből. Reméljük a továbbiakban sikeresebb eredményekről számolhatok majd be.

Újévi tervek

Mintha csak tegnap lett volna, úgy emlékszem 1959 és 1960 év „örsváltására”, és tessék: már megint új év — 1961 — ragadja meg a stafétat, hogy 355 napos vilámsprint után továbbadja a vég nélküli staféta következő tagjának.

Új év! Az ember általában várakozással tekint elébe — ki-ki a maga nézőpontjáról természetesen. Van aki elhatározza, hogy új életet kezd, konkrétan: diák, és a következő félévben jótételelni fog az órán, rendszeresen tanul és még más effélék... De ne folytassuk! — sajnos mennyet is van a világon. Tehát valamit várunk, vagy legalább is szeretnénk várni, talán még magunk sem tudjuk pontosan, hogy mit, de azért valamit... valamit igen! És persze, vannak akik határozott igényekkel lépnek fel az új esztendővel szemben. Szóval nagyon vegyes a kép, amely a megkérdezettek válaszaiból kirajzolódott. Illusztrációként szóltassunk meg hármat közülük:

B.P. Mit várok az új évtől? Őszintén szólva még nem gondoltam erről. Értelmetlen, hiszen levegőhöz is alig jutok a sok tanulnivalótól. Egyelőre legyen túl a vizsgaidőszakon, és aztán — ha még marad kedvem — rendezem elképzeléseimet.

Tessék! Ennyivel szúrja ki a szemem. Hát hol itt a fantázia? Vagy talán az objektív valóságra tapintott rá nagyon valószínű és helyesen? S hogy a valóságnak az indexben való tükröződése éppen elég várakozás szülőanyja. Ilyen tekintetben — azt hiszem — jónéhányan szívesen válaszolnának így: jó lenne, ha elmondhatnám, hogy semmi „különös” nem várok az új évtől.

K.S. — Eddigi vizsgáim jól sikerültek, szeretném így folytatni és akkor minden rendben lesz.

— A vizsgákon túlmenően van valamilyen elképzelésem? — Heti négy órában tanítok egy középiskolást, már október óta. Ezt a pénzt félretetem és ezután is félreteszem.

Szeretnék a nyáron a Szovjetunióba látogatni az IBUSZ-szal. A hiányzó pénzt a szüleimtől kapom. Ez már úgy látszik, hogy biztos pont a nyári programban. Minden azon múlik, hogy az IBUSZ-nál sikerül-e a dolgot elintézni. Ezenkívül szeretnék sokat színházba, moziba járni... és továbbra is ilyen ütemben tanulni.

— Kevesebbet, de ésszerűbben fogok tanulni — mondja L. S. Szeretném jobban beosztani az időmet, hogy több jusson szórakozásra, színházra, mozira, olvasásra, táncra. Sokat sakkozom, erre is több időt szánok majd, de legelőször a színvonalat tartom. Nagyon szeretek kirándulni, ezért minél több társastúrát fogok beütemezni. Nyáron dolgozom 1-2 hónapot, utána úgy tervezem, lemegyek a Balatonra 1-2 hetet üdülni. A TDK-ban rendszeresen fogok dolgozni, igyekszem tartani — ha — sikerül, emelni — tanulmányi eredményemet — ehhez viszont a jegyzetek és a tankönyvek színvonalának a javulására is szükség volna — és ez az amit szintén az új évtől várok.

Tóth Gyula

Tanult nép vagyunk

A napokban a hetes buszon ülök, jórészt kalauzok között. Egyszer csak ilyen kérdések vonják magukra figyelmemet: „Mikor alakult az ENSZ?” „A semleges országok közül kik a tagjai?” „Jelenleg hány tagja van az ENSZ-nek?”

Minden utas mosolyogva hallgatja a nyíltzini vizsgát, amelynek „nebulói” már nem fiatalok, bár nem is éppen öregek... A kalauz, aki humoros megjegyzéseivel állandó derűt és mosolyt csempészt a komolykodó kérdező kérdéseibe — azt mondta:

— A vitába beszállhatnak civilek is! Aki jól felel, annak elengedem a viteldíjat!

A mellettem ülő — ballonkabátos, svájcisapkás férfi — felnézett. Orosz nyelvtankönyvet láttam a kezében... ő is tanult. Ezekután mit tehettem mást, beültem a könyvtárba és szorgalmas tanulásba fogtam... Ha már mindenki tanul, talán az egyetemistáknak sem árt...

Egy közgazdász két órája

Riportalanyom két és fél éve dolgozik a BUDAVOX Külkereskedelmi Vállalatnál.

— Milyen a munkaköröm? — ismétli el mosolyogva kérdésemet. — Érdekes.

Egy évig gyakornok voltam a közgazdász csoportnál, Most a Komerzsz-csoportnál dolgozom. A beérkező ajánlatokkal és a megadandó ajánlati tételekkel foglalkozom. Három nyelven beszélek.

Szerencsém van. Ez a péntek délután elég nyugodt. Az interjút nem zavarja meg folytonos telefoncsengés. Csak az írógépek élénk kattogása hallatszik.

— Mekkora területet ölel fel munkaköröd? — kérdezem.

— Elég nagyot. Kiterjed a közel- és távol-keleti országokra, Amerika és Európa néhány országára.

Előttünk térkép fekszik. Beszélgetés közben beutazzuk a földet. Pillanatok alatt érünk Kubából Indonéziába, Ausztráliába.

— Szeptemberben Kínában jártam — folytatja. Utam nagyon érdekes volt. Láttam az országban folyó hatalmas építkezéseket. Feltűnt, hogy Kína

ebben is megőrzi régi nemzeti hagyományait. Építészeti stílusban egyesíti a modern formákat a régi pagoda-stílussal. Arra a kérdésemre, hogyan hasznosítja munkájában az egyetemen tanultakat, így válaszolt:

— Főleg a szaktárgyaknak veszem nagy hasznát, s igazán jó, hogy az egyetemi éveket szorgalmas tanulással töltöttem el.

Az oktatási reformmal kapcsolatban megjegyezte:

— Helyesnek tartom az oktatási reform bevezetését, s szívesen reform megvalósulását, s szerintem arra lenne szükség, hogy az erre a pályára készülő főleg a nyelvekkel és a szaktárgyakkal foglalkozzanak többet.

Közben a munkaidő lejárt, a beszélgetést is befejezzük. Arra a kérdésemre, hogy van megelégedve munkájával, s hogy érzi itt magát, így nyilatkozott Furulyás elvtárs:

— Mindkettőre csak pozitív értelemben válaszolhatok: elégedett vagyok, jól érzem magam.

Gergely Aranka

Balázs-Piri-Balázs karikatúrái

SEHEREZÁDÉ VIZSGÁZIK

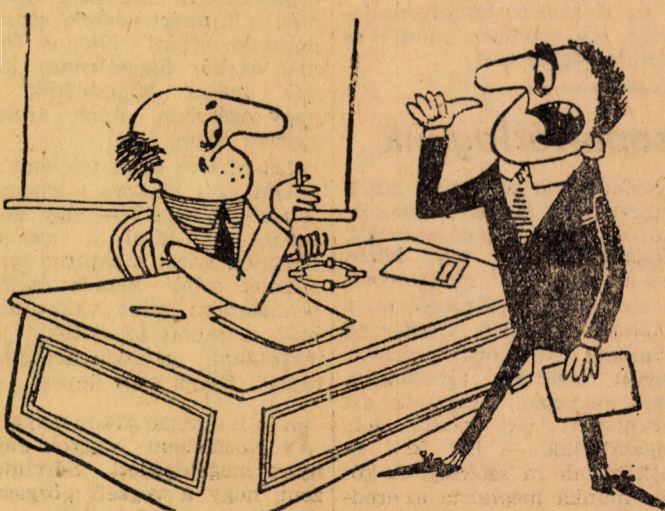
— Ez eddig mese volt, most térjen a lényegre!...

BÚFELEJTŐ

— Szerelem?
— Nem... Utóvizsga...

JOGOS FELHÁBORODÁS

— Sajnos félbe kell szakítanom, mert nem jó, amit mond...
— Hogy-hogy nem jó?! Az előbb néztem ki a könyvből!!

TÁJÉKOZATLANSÁG

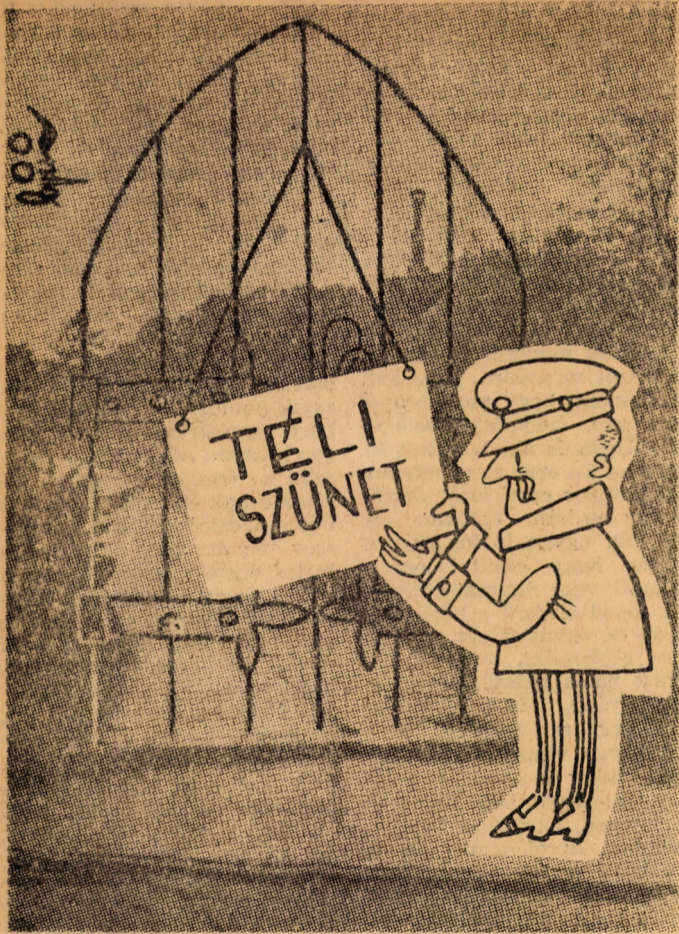
— Nem tudnám megmondani, öregem, mikor kezdődnek az előadások?

mondd,
te piszok lógós!
miért nem jársz
előadásokra?

A mozigépész tréfája délelőtt

KAPUZÁRÁS

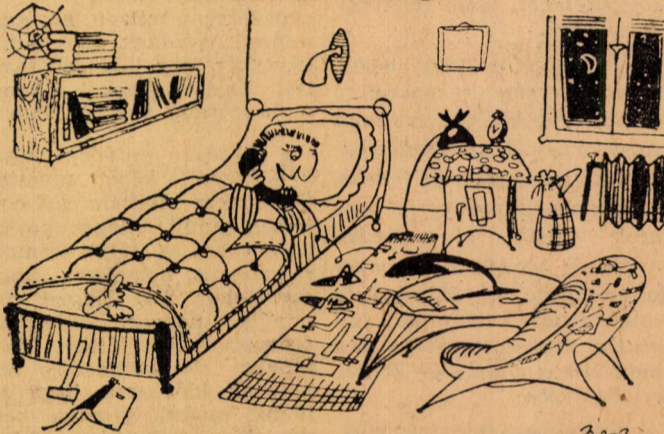
ÖNZETLEN SZERELEM

— Azzal megyek moziba, írja...
...aki a legjobb szakdolgozatot írta...

FÉLÉV MESÉI

170-170

— Halló, tudakozó? Tartanak holnap fizikából katalógust?...

AJÁNDÉK

— Halló, Tudakozó? Nem tudnák nekem gyorsan megmondani, hogy mi a képlete a víznek?

— Ejnye, kislányom, már két éve jársz az egyetemre és még egy tanárségedet sem fogtál magadnak...

— Halló, itt valami tévedés van! Világéletemben utáltam a matematikát.

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja. Szerkesztő: Bögre Katalin. Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat. Készül a Szikra Lapnyomdában. Megjelenik 2 hetenként. Cím: IX., Dimitrov tér 8. Telefon: 136-850/138 m.